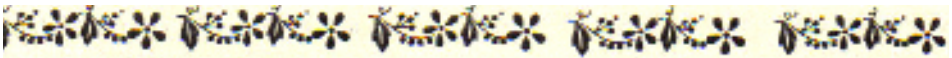

Kis

LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Magyari Barna

Mozdony a mámor

ragyogó fények vibrálnak szobámban
tested az idill impulzusát ontja
nézlek s bordáink satujába fogva
lágyan csiszolódik kézre az óda

kellemes zenemű ez a pillanat
bimbódon keresek helyet a dónak
egy kihangosított koncert a blúzod
honnan a melled hangszórói szólnak

hevül a hangulat harmóniánkban
a boldogság két szív melegével nyom
agyamból szenvedély szerelvény indul
combod sínpárján mámorom a mozdony.

Bíró László

versei

Lombikomban szív és szoknya

szobámból dereng a tavasz
a költő homlokán átütnek álmai
de ha elmúl a nagy érzés
ki fog itt jácintot ibolyát játszani

a boldogság-bakter nem mindig figyel
ezért gyakran kisiklik a derű
lombikomban összeöntve szív és szoknya
a kísérlet mégsem egyszerű

a délután mint a nehézfémek
leszállnak alulra a súlyos angyalok
génjeinkben immár tízezer éve
egy rosszul öltözött ösztön andalog

emberi korlátainkból
soha nem tudunk szabadulni végleg
a könnyek telkeire mindig
szomorúságot tervez az élet

mázsás súlyokat adogat a sors
a lét nem egy lírai költő szett
érzésünk is egyre ridegebb
mellkasunk tűzhelyénél hamvad a költészet

a lélek misztikus mellékcájában
az álmok fényeit hittem öröknek
ám ábránd és valóság közt erősödik a határ
a kerítésbe bevernek cölöpnek

A Neandervölgy fénye

ingerszénáktól hízik az élmény
a fehér lapon sötét a te j

alkarja ötágú tőgyéből
a költő verseinek betűket fej

az átélt örömök és ölelések
egy misztikus mezőre járnak enni
ragadozó madár csend
sasok szárnyán suhan a semmi

agyamon agyagoz a pillanat
az éj árnyai sötétkék gyurmák
közben a kertek alatt közeleg
a meztelen valóság

sorsunkban sűrűsödik a tét
egyre jobban összeér a gondolatok ága
homlokunkon mégis átragyog
a Neandervölgy fényes némasága

ösztön-övekkel ékesítve
szemüregünkben naponta a vágy áll ott
hatmilliárd bőrkötésben az élet
s én fellapozom az egész világot

K. Tóth Éva

Beszél velem az Isten

**Beszél velem az Isten,
oly egyszerűen
mintha te ülnél itt mellettem, barátom -
s már érzem
Isten halk szava ez
osztanom kell nekem is
a halam, kenyerem,
a saját életem.**

T. Ágoston László

Ultimátum

Azt mondja a gégeész doktornő, hogy szok-
jak le a dohányzásról, mert különben meg-
metszi a torkomat. Ez a kérés felér egy ulti-
mátummal. No persze könnyű neki, ő soha-
sem dohányzott. Fogalma sincs arról,
milyen földöntúli érzés langyos nyári estén
kiülni a teraszra, elnézni az alattunk pezsgő
város éppen kigyúló fényei fölött, belekor-
tyintani a pincehideg vörösbomba, és az egé-
szet lefújni egy pofa füsttel. Honnét is tudná,
hiszen orvos. Már az egyetemen beleverték
a kobakjába, hogy csalókák a langyosnak
hitt nyári esték. Elég egy hideg fuvallat, és
már is kész a megfázás. Ha mégsem, hát
jönnek a szűnyogok. Általában nem veszé-
lyesek, de millió közül egy még a mi éghaj-
latunkon is terjesztheti a maláriát. De az is
lehet, hogy előttünk valaki más fertőző
beteget csípett meg. A fények még csak
rendben volnának, de az alkohol öl, butít, és
nyomorba dönti az embert. A dohányfüstről
pedig köztudott, hogy gégerákot okoz.

No igen, de amikor az ember olyan ideges,
hogy muszáj tízig elszámolnia, mert külön-
ben olyant mond, hogy maga is megbánja.
Ilyenkor mi van? Majd előveszi a két szép kis
kezét, elkezd rajta számolni tízig? A frászt!
Előveszi a cigarettáját meg a gyufát, és
rágyújt. Persze mindezt szépen komótosan,
közben magában elküldi az illetőt a jó
édes... no oda. És mire mindez megtörtént,
jószerével már meg is nyugodott. Ha még-
sem sikerült tökéletesen megnyugtatnia
magát, még mindig szívhat egy jókora
slukkot, belefújhatja a füstöt az illető po...
arcába, és a pofa olyan ideges lesz tőle,
hogy neki már számolni sem kell.

Sajnálom, hogy mind ez nem győzi meg a
doktornőt. De miből gondolja, hogy ami
harminchét évig nem sikerült, most egyetlen
szikecsapásra sikerülni fog?

Kérem, én ünnepélyesen kijelentem, sőt
büntetőjogi felelősségem tudatában is,
legalább harminc éve minden szilveszterkor
megfogadtam, hogy másnap már nem gyűj-
tok rá. Aztán? Aztán elmúlt a szilveszter...

Tulajdonképpen úgy kezdődött az egész,
hogy én nem is akartam rágyújtani. Éme-
lyítően keserű volt az a füst. A gimnázium
vécéjébe se azért álltam be a négy fiú mellé
ötödiknek, mert valamelyiknek volt egy stab-
ja, és lőni akartam a Laját, hanem azért,
mert még nem is tudtam milyen az, de olyan
felnöttesnek tűnt az egész. Arról sem
tehetek, hogy jött Buci, a tornatanár, és nem
hitte el, hogy mi odabent egyszerre öten
végezzük a dolgunkat, és hogy az füstöl.
Arról sem tehetek, hogy a Tojás a sógora
volt, és nem akarta kicsapatni a gimiből,
mert az anyósa kikaparta volna a szemét.
Megkérdezte tőle, hogy intőt akar, vagy egy
pofont. Naná, hogy megelégedett egy
frással. Ezért még az anyósa se nehezelt
rá. No de akkor már a többieknek is illett
felajánlani a választás lehetőségét, mert
akkor még egy tanár úriembernek számít-
tott. Így esett, hogy szünetekben sorbaáll-
tunk a pofonért.

Nem is lett volna semmi baj, ha annyira fel
nem bátorodunk, hogy tanítás után az
osztályban is elszívtunk egy-egy Laját. És
még pechünk is volt. Egy részt nem volt
velünk a Tojás, másrészt nem Buci nyitott
ránk, hanem Majoros, a magyar-tanár.
Másnap meg is kaptuk az igazgatói
megrovást. Harmadnap megalakítottuk a
bagósok klubját, s mi lettünk a főbagósok,

akikre felnéztek mindazok, akiknek még egy osztályfőnöki figyelmeztetés sem jutott.

Aztán meg, tetszik tudni, doktornő, én úgy szoktam dolgozni, hogy előveszem az írógépet, mellé rakom a jegyzeteimet, aztán rágyújtok. Általában a harmadik slukk után kezdenek előjönni a gondolataim. Ha nem gyűjtök rá, nincs gondolat. Ez sem hatja meg? Kár... Hogyan? Mármint a második slukk után el kellett volna nyomni azt az átkozott bagót?

A gondolat még hagyján, de tudja milyen drága a cigaretta?

Egyezzünk ki, drága doktornő! Holnaptól csak kettőt szívok. Nem? Egyet... egy felet ... egy Laját... Nem alkuszik? Jó, látom, hogy feni rám a szikéjét. Ha így állunk, bosszúból holnaptól kezdve nem iszom, és a nőket is nagy ívben el fogom kerülni. Aztán majd mentegethető a reklám menedzserek előtt, hogy elszípkázta a legjobb vevőjüket...

Szónok János

versei

Lant

A múltban lírát szült
Érzékeny ősz ideg
Most talán esélyt ad
Nekem... vagy bárkinek

Mottó

Ha azt mondom mit várnak tőlem,
attól még nem lettem szeplőtlen.
Csak torztükörben szépítkeztem.

Reformláz

Agymosásba adtam a fejem,
tisztá lappal folytatom életem.
Huszonöt évesen kaptam az új hitet,
negyed évszázadra öntök tiszta vizet.

Ami rosszat tettem, nem felelek érte,
nem az én hibám volt, a múltam vétke.
Új utakat mutat a régi útjelző,
amin addig jártam, azt mondják útvesztő.

Ha régi malomba új búzát öntenek,
attól még a kenyér nem lesz jobb, ízelebb.
A malom kövei nem tehetnek róla,
arra foroghat csak, merről a szél fújja.

Magyari Barna

Varázsodtól olvad a hóember

ma komoly mínuszok alatt pihen a természet
deres a táj - hófehérség halmaza a hideg
az utcán egyre jobban erősödik a fagyos
légáramlat - január a szél szájával liheg

hófúvás - tombol a tél de járható a remény
mosolyod kotrógépei tisztítják hitemet
varázsodtól leolvad szívemről a hóember
hajlataidban már himbálódzik a kikelet

a melltartód káprázat karantén szépség zárlat
feltörésére ösztönöznek a férfi gének
tested közelében valami szüntelen vibrál
combod s szoknyád közt szerelmem a
szikrázó réteg

Lelkes Miklós

Tudósok

A gondolat kaszál, több lesz az asztag,
s a kaszások gyakorta hajbakapnak:
a dicsőségből kinek jusson, s mennyi?
Ez ezt jelenti, másik azt jelenti.

Vannak közöttük, persze, olyan szentek,
akik már életükben mennybementek,
s kaszást túléltek, mikor az a fránya
kaszás a másik kaszást lekaszálta.

A nép nem tudja, ha hallja is néha:
csűrbe mi jutott, s mennyi lett a préda.
Mitől tudná közeszéből a jámbor,
hogyan most Hazugság vagy Igazság számol?

Jószándékon az ördög nevet, békül,
hisz minden szándék szolgálja lesz végül.
Pénzvágó, irigység vagy hatalom éhe
úgyis azt hozza: ördögé a béke.

A háború meg ki másé lehetne?
Hozzá a rendet neki vágják egyre.
S ha engedetlen egy kaszás kaszája?
A sor végén a Nagy Kaszás bevárja.

Új Hitlerek

Hitlerek voltak, vannak, s lesznek addig
míg mételey-szót fal be a birkanyáj,
s hamis jövőt vetítő délibábot
bamba szemekkel bámul, megcsodál.

Hitlerek voltak, vannak, s lesznek addig
míg bálvány előtt térdel le a hit.
A nép - nem nép, míg csupán bárgyún béget
igent mindenre, s nem gondolkodik.

Hitlerek voltak, vannak. Hitlert szülhet
nemcsak germán föld. Bármely náció
nyakán megülhet kisebb-nagyobb Hitler,
s Hitler Hitler, akkor is, ha - zsidó,

akkor is, ha nem az a dúvad, bajszos,
hanem szakállas, rókaarcú lény,
s lobogót lenget, sok csillagost, sávost,
világ-pénzeszsák csábos tetején,

akkor is, ha kulisszák mögött trónol,
ordítás helyett csak fülekbe súg,
s Hitler-voltáról ezt-azt tudók-sejtők
maffiakézben eltűnő tanúk.

Sok szolga játssza - koncert - a bolondot,
míg Hitlerükön bírói talár.
Lehet: próféták átka most hiába,
de birkanépet vér és könny bevár.

Sárközi Vendel Gergely

Hópihe

Mellemre szállt egy hópihe.
Piciny, fehér csillagocska.
Nézem e kis égi vándort.
Ni! Már is tovatűnt. Hova?

Itt ragyog a mellemen, csak
megolvadt forró szívemtől.
Már is tovatűnt, De hova?
Elillant a ragyogó gyöngy...

N. László Endre

Göncöl első regéje

Amikor a komppal átértünk a Léli szigetre, az égen már kacagni kezdett az esthajnali csillag, és az erdő mélyén ért utol bennünket az illatébresztő alkonyat. Néhány virág ilyenkor ébredt, s ájulásig szétfeszített kelyhéből szinte sugározta az illatot. Rejtelmes, simogató szellők támadtak ilyenkor a fák között, borzongatók és melengetők.

István bácsi ott heverészett a szokott helyén, az Öreg-Duna partján. Csendesen pipázgatott és néha húzott egyet a homokba állított üvegből. Előtte uszadékfából rakott tűz lobogott.

A falusiak igen sokat beszéltek erről a magányos öregemberről, akivel sem a kocsmában, sem a templomban nem lehetett találkozni, annál inkább a Duna partján. Mondták róla, hogy nappal az ördöggel cimborál, de éjszaka tündérekkel álmodik. Hogy pogány, meg azt is, hogy táltosok vére kering az ereiben. S ebben lehetett is valami!

Amikor ugyanis a kezem egyik napról a másikra tele lett tyúkseggel, az orvos hetekig kínozta, égette a kezem pokolkövel, kenegette, de a várt eredmény elmaradt. Pista bácsi csak megnézte, majd megböködte a tyúkseggeket egy darab bütykös szalmaszállal, valamit dűnnyögött hozzá és pár nap múlva egyetleneg tyúksegg sem volt a kezemen! Azóta igen nagyra tartom az öreg táltosivadék tudományát. Meg aztán kitől tanultam volna a sok-sok mesét, ha nem tőle?

Béla barátommal nagyon szerettük az öregot és csak azt sajnáltuk, hogy már

keveset szólott neki a kakukk, ahogyan ő mondta az első találkozásunkkor. Az előbb belekezdett egy nótába, de csak a második sor végéig futotta emlékezetéből. Nem nyugodott bele a kudarcba, újra és újra maga elé dűnnyögte a két sort, hogy:

Én ültettem a diófát,
más köti hozzá a lovát...

Pista bácsi, - szóltam hozzá könyörgő hangon, - hagyja már azt a diófát, meg azt a lovát és meséljen nekünk valami szépet!

- Újat én nem tudok, - dűnnyögte az öreg.
- Én csak a régi, a nagyon régi meséket, a nagyon régi történeteket tudom. Azokat itt már senki nem tudja rajtam kívül.

A víz lágyan csapkodta az aranyfövenyes partot. A habok csevegése nagyon kedves volt a fülemnek. Néha elhallgattak, aztán újra kezdtek. Fontoskodva, suttozva, helyeselve vagy szemrehányóan sóhajtozva, esetleg fojtottan nevetve, az emberi érzelmek százféle hangulatát csillantva meg hangjukban. S gyakorta az volt az érzésem, ha nagyon odafigyelek, megértem minden szavukat.

De a habok csevegéseinél is jobban érdekelték Pista bácsi meséi. És ő kinek mondta volna el ezeket a történeteket, ha nem nekünk? Tudta ő, hogy az öregek mindent elhisznek, a középkorúak mindenben kételkednek, a fiatalok meg mindent tudni vélnek. Nekünk, gyerekeknek mesélt a jó öreg legszívesebben.

Ha éjjel arrafelé fordulunk orcánkkal, amerre a Nap sohasem jár fényes izzó szekerén, látunk az égen egy nem valami nagy, de igen fényesen ragyogó csillagot. Ez a fényesség csillag soha nem moz-

dul el a helyéről, mert - én most elárulom néktek - nem is csillag ám az, hanem egy leásott kőszobor, kőoszlop. Tőle nem nagyon messzire, alig egy égi futamodásnyira, egymás mellett két ragyogó csillag van, Az ám, de ezeket is csak az avatatlank, a közönséges földi halandók tartják csillagoknak. Ezek sem csillagok, hanem legelésző táltos paripák!

Kevesen tudják, hogy ezeket még Göncöl táltos dédapja pányvázza a kőszoborhoz valamikor régen, nagyon régen, amikor az égi legelőkön terelgette hét szebbnél szebb ménesét, hét daliásnál daliásabb dedunokáját.

Egyszer így szólt hozzájuk:

- Én most aluszom egy kiadósat a magam épülésére, egészségére, hogy legyen erőm a világ építésére, az emberek boldogítására. Az álmok szelleme megsúgja közben, mit és hogyan kell cselekednem. És most nagyon figyeljeteK ide kedves unokáim!

Mire felébredek és kitörlöm szememből az álmot, valamelyikőtök oldozza el a két hősín táltost és fogja be őket abba az aranyküllős-ezüstküllős szekérbe, amit innét nem messzire, a magas fűben elrejtettem! Amelyikteknek sikerül a betörtetlen táltosokat a szekér rúdja mellé fogni, az lesz az én örökösöm, minden titkaim tudója és őrizője. Annak adom át minden tudásom, minden hatalmam!...

A vénséges vén sámán fejedelem ezzel leheveredett a fűre és azonnymban el is aludt, mint minden hétezredik esztendőben. De ilyenkor aztán át is aludta a hét-ezer esztendőig egyfektében, hogy utána hétezer esztendeig intézze a népe sorsát pihenés nélkül.

- Majd én betöröm a hősín táltosokat!

- mondta a legidősebb fiú. Kerek ezer esztendeig próbálkozott, de még a kezét sem tehette rá a táltosokra, olyan harapósak, rugósak, vadak voltak azok, hogy a közelükbe sem férközhetett.

- Majd én, bátyám! - mondta magabiztosan a következő fiú. Ismét eltelt kerek ezer esztendő és nem sikerült a táltosokat megszelídítenie neki sem.

A vénséges vén sámánfejedelem már hatezer esztendeje aludta végtelennek tűnő álmát, de a két hősín táltost még mindig nem sikerült betörni.

- Szerencsét próbálok én is, - mondta Göncöl, a legfiatalabb fiú. De ő másként fogott a feladat teljesítéséhez, mint testvérei. Először megkereste a magas égi fűbe gondosan elrejtett aranyküllős-ezüstküllős szekér darabjait, összerakta szépecskén a maga és a testvérei gyönyörűségére, és csak ezután látott hozzá a táltosok megszelídítéséhez.

A szekér elejébe befogott négy pompás éjszín táltost a sámánfejedelem ébenszínű méneséből. Egyszer vad vágásban, másszor nagyon lassan, de megállás nélkül kerülgette a két fehér táltost. Egészen addig, amíg azok bele nem fáradtak a szüntelen vigyázásba, s olyan szelídek lettek, mint a kezes bárányok.

Akkor aztán az éjszín paripákat kicsapta a dűsfüvű égi legelőre és a szekér elejébe befogta a két hősín táltost. Reszketve álltak a szekér rúdja mellett. Először érintette finom bőrüket szerszám, s amikor Göncöl hetet pattintott ostorával, vad robogással megindultak! Csillagokat rúgtak le az égről, s azok pörögve tűntek el a mindenség végtelenjében. A patkók és a megvasalt kerekek nyomán támadó szikrákból új csillagok, új világok szület-

tek. A felszálló por ködként úszott a robogó szekér nyomában és az égi legelőkön, az úton felvert porfelhőket nevezik az óta is csillagködöknek.

S mikor - pontban éjfélkor - nagy robajjal megfordult Göncöl szekere és megállt, letelt a sámánfejedelem alvásának hét-ezredik esztendeje. A dédőregapa felébredt és mennydörgő hangon így szólt:

- Na végre egy kicsit kipihenhettem magam! Amikor meglátta az aranyküllős-ezüstküllős szekér előtt a két tajtékbortotta, reszkető inú fehér táltost és a büszkén feszítő legkisebb unokáját, így szólt:

- Tudtam én, tudtam... Mindig, már születéskor tudtam, hogy unokáim közül te vagy a legkülönb! Te törted be a két táltost, legyen a tiéd, Göncöl, a szerkérrel együtt! Te leszel titkaim és hatalmam örököse! S hogy a hatalom ne csak szó legyen erő nélkül, sereget is adok a kezed alá, a halhatatlan hősök seregét.

Alighogy ezt kimondta a sámánfejedelem, az égről egyszeriben eltűnt minden csillag, s helyükön egy-egy lovas vitéz állott!

Mert nem mások ezek az égi csillagvirágok, mint a hősi csatákban elesett hun és magyar daliák lelkei! S a feltámadt harcosokkal parancsolójuk mindent megtehet, mert a vitézek sebezhetetlenek, halhatatlanok és láthatók is, meg nem is... Ahogyan az öreg sámán, vagy legkedvesebbik unokája, Göncöl táltos akarja. Semmiféle fegyver nem fog rajtuk!

Pista bácsi elhallgatott. Sokáig némán bámultuk a csillagokkal pazarul behintett eget, lábunknál ősi szóval a víz, fejünk fölött a vén fák lombja ismételte meg a

csodálatos regét, és most már minden szavát megértettem...

- Pista bácsi, vajon mikor telik le a mostani hétezer esztendő? - kérdeztem.

- Jó lenne azt tudni, fiam!... Talán még az én életemben, talán majd csak a tíetekben! - mondta lassan, komolyan éppen akkor, amikor Göncöl szekere nagy robajjal megfordult az égen.

Pontban éjfélkor.

És már akkor megsejtettem, hogy a legszebb meséket nem csak a valóság adta a nép ajkára, hanem a valósággal való elégedetlenség, a valóságból való kivágyódás is. A mese átalakítja, megszépíti, felemeli az életet az álmok és a vágyak erejével, melyek szembehelyezkednek az élet könyörtelenségével, igazságtalanságaival. A mesét számúzhatik az irodalomból, de a nép lelkéből soha!

Kovács Sándor Pál

Fohász Anakreonhoz

Ó! örök-ifjú teoszi lantos,
Anakreon, versed most is ígéz.
Lelked örök, bár porlad a tested,
jambusaidból még fel-felidéz.

Szamoszi ó-bor méze ha csurran,
bakhuszi mámor és Vénusz ölel.
Lelkem leked kelyhében fürdik,
megihlet a Múzsza, és te jövel...

Vezesd a tollam és add meg a ritmust,
apró örömökről zengjük a dalt!
Bohém poéták, én s Anakreon,
így aratunk majd babért, diadalt.

Szántó Ilona

versei

Elfeledve

Úgy dalolok, mint a madár.
 Üres a rét, meg a határ.
 Úgy akarok dalba halni,
 Hogy a hangom ágon hajt ki.

Virágok

Előbb rózsát hoztál,
 Aztán jégvirágot,
 Ettől dideregnek
 Lelkemben az álmok.

Örökzöld

Bár távol a térben,
 Lélekben oly közel.
 Szeretetem zöldje
 Örökzöldként ölel.

Nagyváros

(Debrecen)

Itt mindenki rohan, mindenki siet:
 Ki tudja hova, s ki tudja minek?
 Vegyül a füst és fájó szívemre ül,
 S oly sokan vagyunk, mégis egyedül.

Rubint Ágnes

versei

Magányom a bölcsőm

gyémánt vagy,
 mely kívánja
 a Föld érintését
 könnycsepp vagy,
 mely simogatja arcomat
 s szíved melegét
 kapom bölcsőként tőled,
 hogy néma vándorként
 magányom ne fájjon
 ne fájjon
 soha többé
 ezen a Földön
 ezen a világon

Sírás a szeretetért

talán féltett pillanat
 álmodott a szemekben,
 ahogy csillagok
 ölelték szorosan
 a tegnap könnyeit

vesztegetett idő
 sodrásában elmerült
 az édes álmodás,
 ahogy fájó sebek
 gyógyultak a szeretetben

Steingart Viktória

Szöszí

Ahogy kiszállt a kádból, belenézett a tükörbe, egy idősebb, de jól karbantartott nőt lát. Egy idegen, ha megnézi, észreveheti rajta, hogy az arca puffadt a hosszú ideje tartó aktív alkoholizálástól.

Napról napra vékonyabb és egyre jobban sántít. Önámítással védekezik a valóság ellen.

20 évesen hitt az életben és a szerelemben.

De az emberi nemtörődomséggel és képmutatással nem számolt. Nem volt ővele gond csak annyi, hogy volt némi kis csípőficama. Bár e kis testi hibája meglehetősen látszott, barátai megnyugtatták: "Ha valaki igazán szeret, ez nem jelenthet problémát."

Rengeteget járt szórakozni, de valahogy minden este valamilyen tikos, kegyetlen forgatókönyv alapján zajlott.

Elindult a barátaival. Előtte persze szépen felöltözött, smink, frissen mosott haj, parfüm. Minden alkalommal, nagy reményekkel nézett a bulik elé. Fiatalos álmokat kergetett az igaziról.

Az első két óra elteltével kétségbeesésében elkezdte módszeresen leinni magát. Amikor már látszott rajta, hogy állapotba került a fiuk lecsaptak rá, mint a vércsék. Könnyű préda volt, Ennél többet nem is akartak tőle.

Így teltek az évek.

A lányból a jó alakján kívül semmi se maradt. A lelkében helye csak az önsajnálatnak volt.

Most megint "vadászni" megy, mint eddig minden hétvégén. Már nem várja, úgy azt

az első két órát.

Leül a táncparkett mellett és elkezd dönteni magába a piát.

Nem kell sokáig várnia és előkerül az új áldozat.

Vagy vadász?

Olyan, mint ő, legalábbis ami a józanságot illeti.

Most lophet némi boldogságot.

És holnap?

Újra?

Lehet

Tegnap meghalt egy asszony a szemközti házban. Ez a hír felpeszdtette a telep életét. Lehetőséget adott, hogy ne saját nyomorult sorsunkkal foglalkozunk. Most olvastam a rövid cikket az újságban. Csak annyit írtak: "K. Jánosné, 37 éves, elvált munkanélküli, két kiskorú gyermekét megfojtotta, majd kiugrott a lakása ablakán.

Egy konyhaasztalnál ülök és nézem a tömbházak ablakait. Számolom, hány világos ablak van. A gyerekek fürdenek készülődnek a lefekvéshez. Nincs erő mosogatni. Inkább csak nézek.

Az ablakok mögé sorsokat képelek. Boldog családi életeteket. Biztos vacsoráznak. Van, aki most ért haza a munkából és van, aki nemsokára gyermekpusziktól és az asszony ölelésétől átmelegedve indul dolgozni.

Vajon ők küzdenek?

Az egyedüllét lassú haldoklásra készítette zabálja fel a mindennapokat. Nincs öröm és rövid ideje bár, de bánat sincs már. Szültem Jánosnak két gyereket.

Éltem a tőle kapott életet.
Rábíztam magam.
Más dolgom, gondom nem volt, minthogy
velük törődjem.

Jött az ivás és a verés. Ezt is elviseltem
volna, de ő elhagyott.

Inni kell valamit.

Váratlan, de jól esik a vodka.

Mi lehet még?

A pénz és az akarat fogytán.

Rémisztó a jövő látványa.

A gyerekek intézetbe kerülnek.

A lányom mire kikerül akár kurva is
lehet.

Akár halálra is anyagozhatja magát.

Vagy alkoholista lesz?

Hajléktalan?

A vesztesek születnek? Vagy azzá
lesznek?

A fiam?

Ő állja majd a sarat.

Nepper?

Strici?

Tolvaj vagy gyilkos lesz?

Vesztettünk.

Ami ezután következett az egy őrült,
hirtelen elhatározás, logikus levezetése
viszont a nem létező lehetőségnek.

Lehet.

Lehet, hogy az asszony pont így ült az
asztalnál.

Talán ugyanígy nézte a szemközti tömb-
ház ablakai mögött sejthető életet.

Talán ugyanígy hitte, hogy boldogok.

Bodnár László

versei

A bujdosó bohóc

A bohóc én vagyok, sorsom színpadán
Játszom könnyedén a halál oldalán.
Szavaimmal zengőn dalolok, ha kell,
Mondatok mögé önmagam rejtem el.
Elmondom neked a világból mi bánt,
Kitárva lelkemnek összes zegzugát.
Idézem múltam, a szépítő jelent,
S pengetem lantomat, amíg csak lehet.
1999. július 13.

Kristálygömb

Ajkad hű rubinja csillog ajkamon,
Nem merengek el már rég a tegnapon.
Lelkem könnyű dal, mint lenge pille száll,
Álom és igaz itt valóságra vál.
Kezed a kezemben szép nyarakat idéz,
Kristályfényű gömb a vágyra, visszánéz.
Forog, csak forog, hogy látni szédület,
Rejtőz benne még száz tiszta képzelet.
Törékeny teste a mámorról regél,
Szavak nélkül is oly gyengéden beszél.
Tündöklése tán egy perc vigasz csupán,
tavasz, napsugár az élet alkonyán.
1999. június 1.

Erotika

Elrejtező képzeletünk
Romantikus köntösében,
Oltalmazó szeretetünk,
Tűztáncjáró vágy hevében.
Izgalmas szép örökségünk
Ketrecéből kitörésben,
A gyönyör csak menekvésünk.

Dr. Domonkos János

Kodolányi két műve

Kodolányi János /1899-1969/ író, a Nyugat utáni nemzedék legrangosabb egyénisége, a 20. századi magyar prózairodalom klasszikusa két fontos művét jelentette meg most egy időben a Pannon Könyvek Kiadója*: *Ojbarsz futása* c. történelmi regényét és *Kelet népe* c. tanulmányát. /* *A cikk a Lant 1996-os számában jelent meg.*/

Kodolányi írói életműve csodálatra méltó. Zseniális alkotóművészete ellentmondásos. Alakja máig kevéssé - illetve rosszul - ismert és nem jelentőségéhez mérten elismert. Életpályájából kitűnik, hogy katolikusnak született, azonban ifjú korban áttért a református hitre és élete végén, - de még szellemi erejének birtokában -1968. január 18-án, Árpádházi Szent Margit napján - akiről Boldog Margit címmel a remekbe szabott és számára legkedvesebb történelmi regényét alkotta - saját kérésére /Budapesten a XII. ker. Böszörményi út 26. szám alatti otthonában / visszatér a katolikus egyházba.

A nép hibáit ugyanúgy kutatta és felfedte, miként a középosztályét, de észrevette pozitív tulajdonságait is. Munkássága az ormánsági falu és népelet élményvilága hatását tükrözi. Archaizáló nyelvi, stilisztikai elemekkel rendelkező regénye a magyarság-történet sorsfordító eseményeit mutatják be. A honfoglalás és a tatárjárás időszakába vezeti el az olvasót.

Az *Ojbarsz futása* c. műve az érett Kodolányi nagy történelmi regényeinek

legjavához méltó, kiváló alkotás. Első ízben a *Sorsunk* c. folyóirat 1943. és 44. évfolyamában látott napvilágot. Könyv alakjában egészen napjainkig nem volt hozzáférhető. A mostani kiadással - egy önmagában töredékesnek nevezhető, de jelentős Kodolányi alkotás - a honfoglalási kori regényfolyam egy további töredékkel egészül ki.

Kodolányi nem írja ki, de az olvasó okkal feltételezi, hogy az író ebben a prózai munkájában *Ojbarsz* alakjában Koppányt, az Árpádházi vérből származó nagyúrnak, róla megnevezett pogánylázadás / 997 / vezér alakjának ifjúkorát ábrázolja.

Tüskés Tibor a könyvecske előszavában kiemeli, hogy Kodolányit eredetileg regényfolyamában a korabeli két életfel-fogás szembeállítása foglalkoztatja: - Az egyik oldalon a pogány hit, a honfoglaló magyarok, a táltosok vilásképe és világmagyarázata áll, a másikon főként idegen papok által hirdetett vallás, a kereszténység eszmerendszere található. Ezzel Kodolányi a 10. századi magyar történelem fő kérdését, egyben a magyar történelem egyik sarkalatos problémáját, sorsfordítóját ragadja meg és mutatja föl.

Ez a regénytöredék annak a folyamatnak a része, mely során Kodolányi írói kifejezőeszközeiben korai írásai naturalizmusától a férfikor érett realizmusán keresztül jut el késői regényei mitikus, szimbolikus megjelenítéséig.

Vajon miért hagyta befejezetlenül Kodolányi János honfoglalás kori regényfolyamát? Milyennek ábrázolta volna a regényciklus Gézáját vagy Istvánját, vagy milyenné vált volna a férfi Koppány?

A Pannónia Könyvekkel egyidőben, most

napvilágot látott reprint / 1941 / kötetben a tanulmányíró Kodolányival találkozhatunk. A mű három szerző egy-egy alkotását tartalmazza, Kodolányi János - Várkonyi Nándor - Sőtér István: Kelet és Nyugat határán jelent meg. Ebben "Kelet népe" című írásával Kodolányi a két világháború közti magyar szellemi élet kérdését veti fel: Mi a magyarság hivatása? Kérdezzetük, fejtegetik manapság.

Európai küldetés: ez az úgynevezett európai kultúra megvédelmezése volna "kelet barbárságával" szemben. Duna-völgyi hivatás: pedig a Dunavölgye körül elhelyezkedett népek megszervezése volna, az ugyancsak "európai", vagy ha úgy tetszik, a "keresztyén" kultúra védelmében. A "híd" szerepét is nekünk szánták, a közvetítést: adjuk át Nyugatnak, ami Keleté, Keletnek, ami a Nyugaté. Ami ebből az adom-veszemből megmarad, az a miénk. Kétségtelen - hangsúlyozta Kodolányi -, hogy a magyarság célja, hivatása, küldetése csak egy lehet a jelenben csak úgy, mint volt a múltban, s lesz a jövőben: a megmaradás.

Ha tudjuk mit akarunk, tudnunk kell azt is, honnét jöttünk, kik vagyunk, minő erővel rendelkezünk. Ha tudjuk, hogy meg kell védelmeznünk magyar voltunkat, tudnunk kell mi a magyarság, mi az, ami a sors forgandó kerékküllői közül sohasem hull ki, ami örök.

Végső kicsengésként így figyelmeztet Kodolányi: - Kultúrahordalékot látunk - / hallunk / színpadon, sajtóban, zenében, rádióban, filmen. Móricz Zsigmond darabja három előadás után lekerült a színpadról. A nemzet első színháza kétszázas sorozatban viszi diadalra az idegen ponyvát. Már-már alig lehet kimon-

dani az irodalomban is azt, amit a magyar lélekről, magyar sorsról, magyar életformáról mondanunk kellene. Kritikai életünk elsorvadt vagy elferdült.

- Kodolányi János megállapításait nem haladta túl az idő. Érdemei marandóak. Könyvei alkalmasak az olvasás szenvedélyének felkeltésére és tudatos mederbe tartására. A mély esztétikai-filozófiai, magyarság-önismereti, történelmi jelentéstartalmakat hordozó kötetek a kortárs magyar irodalom és irodalomtudomány legújabb elemző vonatáéhoz tartozik. Így elsősorban - a szakemberek érdeklődésén túl - a 20. századi magyar irodalom és szellemi élet jelenségeit értelmezni kívánó, elmélyülésre hajlamos olvasóknak ajánlható.

Sárközi Árpád

Vannak már jelei

Sokáig
tehetségtelen, fránya
alaknak tartottam
magam.
Nem sikerült ez,
nem jött be az,
elkerült amaz.
De erről le kell
most már
tennem.
Vannak már jelei:
tehetséges koldus
még válhat
belőlem.

Révészné Kovács Elvira
versei

Nélküled

Tudom több kellene,
de nincs már,
mit szívem adhat,
egy pillantást, egy mosolyt,
egy hívó szót, de nincs tovább,
eltűnt a pillanat varázsa.

De néha felriaszt a kétely,
vajon jól van e így,
parázslék belül a vérem,
de kívül csupa jég.

Szeretni kéne még,
szeretni szüntelen,
izzó gondolattal áttörni
jégbefagyott szívemen.

S mi vagy nekem,
újra érteném, egy ajándék,
egy szikra, melytől felolvad
a jég.

Távol tőled

Távol tőled elfog a félelem,
fagyott mosoly ül arcomon
az éj fekete árnya körbe vesz,
csak utánad vágyakozom.

Hiányzik az ölelése,
forró csókod ajkamon
s most, hogy távol vagy bevallom neked,
én mér nem tudnék élni nélküled.

Feketén - fehéren

Fekete halál,
Fehér szerelem,
Fekete magány,
Fehér értelem,
Fekete éjszaka,
Fehér csillagok,
Fekete testen belül
hófehér szív dobog.

Fekete vihar,
Fehér madarak,
Fekete kés,
Fehér áldozat,
Fekete fájdalom,
S hófehér szívedből
fekete vér fakad!

Csak

Csak te vagy nekem!
Csak te vagy velem!
Csak érted élek én!

Kovács István József

A türelem

A türelem is megmérettetésed

Vasakarattal tűrni, várni kell

Ha van türelmed, könnyebb lesz az élet

Akkor tiéd lesz a várva-várt siker.

Bodnár Edit

Kardosné

Versei

Helyzetjelentés

Mint buja szőlővessző, szeretnék felkúszni,
fel, magas égig.

De nincs mellettem senki, hogy indáimmal
megkapaszkodjam s felnyúljak a messzeségig.

S talán a termésem is ezért fanyar és keserű,
mint amit nem gondoz gazda,
és nem lesz belőle iható nedű, -
hiába várok új tavaszra.

Hontalanul

Szállnak az évek, s a gyötrő gond, hogy vénülsz
megkeményíti szívedet.

Elhal minden jószág, elvész a szerelem,
s csak kietlen pusztaság a lélek.

Hontalan ott a boldogság
hol nincs önzetlen szeretet,
mint árva madár csak kószál,
a széttépett fészek felett.

Az életről

Az évek, mint múló pillanat, repülnek el.
Az élet megfoghatatlan titkokkal van tele,
s észre sem vesszük, mikor végetér.
S ha majd odaátról tekintünk a létre:
onnan is úgy érezzük, hogy mindennek vége?

D. Kovács Éva**Nehéz tél**

Nézem, az este hogy csorog le,
feszülő, fényes üvegszálakon,
fénytócsák köre a kásás havon,
kék árnyak hullnak repedezve,
súlyosan, mint a sírkeresztek.

Alszik a föld is meg a fák is,
de hová lettek a kismadarak?
Fagyott lábuk zord télbe ragadt,
zabáló éhség, kín nem tágt,
de énekes álmuk Napba röpít.

Eljön a reggel, új havat hoz,
köd függönyében szétoszlik a Nap.
Jövőjét sejtí már a boldogabb,
s kendőzi arcát új tavaszhoz!
De kinek menni kell az elmegy,

nehéz tél ásta sírgödörbe,
álmatlan éjek, étlen nappalok
nyűgétől űzött koldus angyalok
lebegnek már az égi körben.
Jaj ez a tél sokakat elvitt!
Jaj ez a tél sokakat elvitt!

Takács Tibor**Éjfél után**

Éjfél után, mikor véget ér az utolsó tánc,
nem hullat értem senki sem könnyeket.
Elmentek mind az emberek, elbúcsúztak rég.

Mikor kialszik a gyertyaláng,
szél visz messzire egy dallamot...

A zongora is hallgat már,
én is búcsúzó és megyek tovább.

Horváth Jenő

Hiányzol

Hiányzol, mint a napok
mögött elmaradó,
őszinte mozdulatok.

Hiányzol, mint a hangok
között megbicsakló,
esendő emberi szó.

Hiányzol, mint az érzés
markába záruló,
sorsommal osztozók.

Hiányzol, mint az emberség,
melyet túlharsog a Cél -
és napjainkban egyre fogy.

Még most is nagyon hiányzol,
mert e ránk hagyott világból,
a sok szép régi álmot,
magaddal vitted apám.

Estéink

Esték kérge mögött csend perceg,
lábnyomok lenyomatában
a homokszem leperceg,
s percek elhagyott ösvénye felett
a kihalt utca
lámpáinak fénye elmereng.

Veled az órák végtelenbe érnek.
Veled élelem Idő örökségem,
megfáradt mozdulataidban
a lélek nyújtózkodik,
s árnyékunkra
a szeretet kapuja rácsukódik.

Bayer Béla

Fényteli

Akárha kifeszülő mandulaág
hajnali halmok vackán,
akárha rozárium.

Ajkad vérbő szirmai
szájamhoz bíborlanak.
Vállaid havasa villan,
s míg bimbót bont
öledben a havasi gyopár,
fölébe hajolsz.

Szemed kökénylő parazsa
számúzi csöndemnek
fekete virágait, melyekkel
az éjszaka pilláim megkoszorúzta.

Illanó öröm árad.
Barka buggyan,
legényes mézgacsepp.
Ujjaid követik ereim futását,
majd becézőn övemmel bíbelődnek.
Ágyé kod öble fogad be végül,
s én megmártózom
egy fényteli ragyogásban.

Ürügy

Combjaid sáncain
gyürkőzik a reggel.
Egy vézna hangcserjén
gőgicsél a rügy.
A lét neszez, s míg
győzködik a csönddel,
kering a nedv.
(A vers csupán ürügy.)

Baráti Molnár Lóránt

Időd képei

Talán megérkezik, holnap jön el,
a házfalak között újra nyár lesz,
vér üti át bőröd, ingedet -
vérben, könnyben úsznak a csontok, a hegyek,
akár országod, országaid is
betemetetlen aknabecsapódások gödrei,
tegnapi lépteid nyoma...

Talán megérkezik, majd holnap jön el,
mint mélyrepülésben a vadgalambok,
fölvérzed melled a köveken...

És jársz, járkálsz;
füstbe, ködbe, éjszakába bújva,
lépteidben már a halál kihívása;
talán megérkezik, holnap jön el,
a te időd lesz, a te új időd;
csend-arcú és sebezhetetlen leszel.

Madarak buknek válladra, arcodra.
Holnap te következel.

Kovács István József

A vers

**A vers nekem hit és imádság,
Bú és derű, pajkos vidámság,
Zengő ének, keserű sirató,
Szendergő álom, ébredés, harsány
riadó!**

Kulimár János

Előszó

Miért kell nekem
minduntalan a vers,
mikor cérnavékony
már a hang?
Mit akarok, hiszen
olcsó tisztesség
és tömött erszénnyel
sétál a bitang!

Mégis kell, - sőt
ezért kell - a vers,
mert könnyeket szikkaszt
puha kezével, akár a szél.
S egy áldott pillanatban
ölében elringat, mint
a puhasodrású habokból
kilépő jószágos tündér.

Bíró Ida

Éveid

**Hajadban ezüst tű-hegyek
Bőröd pigmentjén barna
Ecsetszemek
Elefántcsont selymelden
Évgyűrűk nehezékei
Szíveddel nem tudsz már
Mit kezdeni**

Kondor Jenő

Ami megkötöz

Virágát veszti
sziszegő szélben
havazik a szilva

gyökerén - szavunkon
fejsze feketül

Csókos somfáimon
elfanyarul
nem mézesül a konok idő

Tős diófánk rügyei
hullnak nagyapám elé -
kopott kérgük megkötöz

Kisfiam mosolyába vénült
szegényült jövőnk
kopácsol ráncainkban

Hátunkra görnyed a tegnap
szírom és gyümölcs nélkül
szégyenkeznek napjaink -
Csak a holnap múlandó

Oláh András

Garabonciás idő

Tépett szárnyú madarak
verdesnek a garabonciás időben.
Szemünk ürege megvakult
csillag, kihalt ösvény.
Ajkunk némasága egyetlen
jajkiáltás, mielőtt ránk
zuhanna az ég, és elcsitulna
a kifosztott erdők szívverése.

Szurmai Mária

Akkor és ma

Kik voltunk akkor?
Két buta kamasz,
nyár-ízű suhanc,
kőkemény dac.

Feltámadó élet
tavasz elején,
ezek voltunk akkor
te meg én.

S kik vagyunk ma?
Az ősz két gyermeke,
kiknek a tegnappal
múlik el élete.

Mert meghalt már a dac,
elmúlt már a tavasz,
s velük együtt
a két buta kamasz.

Galgóczy Szandra

Szakadás után fél háromkor

**az élet ragacsosan
zúduló doboz.
A nagyon maradó
ragaszkodó érzés helyett
nincs választás.
Az akvárium teátrum.
Síkon alul és felül
a bűgőcsiga szól.
Csörgedező vénák mögül
zsinórozva vonaglik a mélység.**

Kopácsi László**Rész és Egész**

Aprócska részeként a nagy Egésznek,
mely a végtelent sűrűn hálózza be,
magunkba nézek; a csodás semmikbe,
- vegyületeként sötétnek és fénynek.

Csodálom mennyi apróból áll a test,
s mint működik együtt a kis-nagy egész.
Világokat emel - sok terve merész:
a képzelet ígéretes jövőt fest.

S holtan, - semmiként tér a nagy egészbe,
ki már más-más újabb terveket alkotott
- s jövőjéről ő feltevést hallhatott.

És próbálja látni a láthatatlant,
és felfogni a nagy Felfoghatatlant,
az örököt, az állandósult Csodát.

Katona Brigitta**Átölelném a csendet...**

Ez a nap ellenem szól.
Megérteném titkait,
de csak sikolyok ülnek arcomra.
Átölelném a csendet az égen
madárként...

Mindennapi cselekedet

Elindulni egy úton...
Lehajolni, mindig lehajolni
a fák lábaihoz...
Imát mondani ezerszer
mindennapi harcainkért
az Életnek nevezett térben...

Szabados Pál**Sóhaj**

A tüdőből
Kiszakadt szótlan
Gondolat, bensődből
Kirepült dallam.

Szemben

Kérges kézzel
Hamvas arcodon
Könnyed morzsolom.

Nézem kékes
Fényű tükrödet,
Keresem magam.

Bornemisza Attila**Acél húrokat tépek**

Csillagokat öntök a tűzre
nyelvemre béklyót ne beszéljen
Piros jelvényem mellemre tűzte
a kor a reménység meg a szégyen
Mit is követtem el
Őseim sose félték most is az erdők fáin
tűnődik rajtuk enyészet
Véremben nagy lobogós muzsikuskus estek
ragyognak
hoz-e még tündökletes fényéből morzsát
a holnap
A hivatalokban biccentőket el nem
intézet ügyünk kéri
lapozzák azt az aktacsomót amely a
jövőnk méri
Duzzadó ereimből acélhúrokat tépek
nem feszülök fel a tejútra
azért is bízza élek

Rudnai Gábor

Bujdosónóta

Magam pusztulásán, ily hamar múlásán hogyané búslakodnék?
Vajon s merre mennék, mint hívatlan vendég kihez kopogtatnék,
kihez kopogtatnék, kiben bizakodnék, sajgó sebeimre balzsamot hol kapnék?

Tűzön-vízen által, sarkamban halállal oltalmat keresnék,
testemnek nyugalmat, vétkimre irgalmat oly igen szeretnék,
holott megpihennék, étket-italt vennék, egy álló estére mindent elfelednék.

Németh Erzsébet

Ébredés

Esteledik

az ég korsajából kilöttyen a csend.
Százlábú titok szunnyad a fűben;
álmaim szentjánosbogár-szemében
ásít a tavasz.

Ihász-Kovács Éva

Végrendelet

Egyszer megírom végrendeletem, tudni fogom,
kire hagyom meztelen arcú virágaimat,
s gyémánt-hajcsatnak a holdat;
kire sírásnak a felhőt,
kire mindazt amit láttam idáig.
Úgy, ahogy láttam.

Ha majd elmegyek, árván maradnak a fák,
mosolyom nem fészül gubancukat,
árván marad a három fészek a völgyben,
a tollnélküli fiókák, s a temetőkertben a
tisztás.

A dalt kire hagyjam, a zokogást a
Nosztori-parton,
kire testáljam vagyonom:
másokkal közös csillagkoszorúm az eget?
Derekára ki csatol fel ékszeres övnek
- szerelem -
mikor elmegyek...?

kis **LANT**

IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Telefon/Fax: 277 5309

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

ISSN 0865-8633